

Europejski Stadion Kultury 2018 intensywna dawka doznań artystycznych

Wschód Kultury – Europejski Stadion Kultury to największy na Podkarpaciu i jeden z najciekawszych festiwali w Polsce, który co roku zapewnia uczestnikom intensywną dawkę doznań artystycznych. To co wyróżnia ESK spośród innych festiwali, to jego interdyscyplinarny charakter. Program festiwalu łączy w sobie nie tylko różne gatunki muzyczne, ale również dziedziny sztuki: teatr, fotografię, film oraz sztuki wizualne.

W tym roku w ramach festiwalu odbędą się 40 różnych wydarzeń z udziałem 200 artystów z 14 państw.

Koncert Główny

Głównym punktem Festiwalu jest **Koncert Główny**, podczas którego na scenie pojawiają się największe polskie i zagraniczne gwiazdy. W poprzednich latach zagrały takie zespoły jak The Kooks, Within Temptation, The Fratellis, White Lies, Guano Apes czy Morcheeba. W tym roku gwiazdą Koncertu Głównego będzie **Fink** – brytyjski wokalista, autor tekstów, gitarzysta, producent muzyczny, kompozytor i DJ, uznawany za jednego z najciekawszych męskich głosów ostatnich lat. Podczas Koncertu Głównego pojawi się również w duecie z niepokornym buntownikiem polskiej sceny rockowej – **Organkiem**.

To co sprawia, że Koncert Główny ESK jest tak niezwykły to właśnie występy muzycznych kolektywów. Polskie i zagraniczne gwiazdy spotykają się na scenie w Rzeszowie, aby wykonać unikalne aranżacje utworów. W tym roku w kolektywach, oprócz Finka i Organka wystąpią: **Golec uOrkiestra i Zdob si Zdub (Mołdawia)** **Lao Che i Trio Mandili (Gruzja)**, **Happysad i Brunettes Shoot Blondes (Ukraina)** .

Koncert zainauguruje występ **Darii Zawiałow** - piosenkarki, autorki tekstów i kompozytorki o wyjątkowym głosie i silnej osobowości scenicznej, która przebojem weszła na polski rynek muzyczny. Na scenie pojawi się też **Davit Chakhalyan** - młody utalentowany Ormianin, uczestnik armeńskiego X Factora, który zachwycił jury i publiczność niesamowitą interpretacją utworu "Dziwny jest ten świat" Czesława Niemena, wykonanej przez niego w wersji oryginalnej.

Koncerty

W tym roku jednym z tematów przewodnich Europejskiego Stadionu Kultury jest Ukraina, stąd też w line-upie znalazły ukraińskie zespoły: **The Hardkiss** i **Joryj Kłoc**. W ramach projektu **Electro East**, czyli koncertu muzyki elektronicznej wystąpią ukraińskie zespoły: **YUKO** i **Band [O]**.

Niezwykłym wydarzeniem będzie „**Red Rexen temple. The show**” – widowisko muzyczne o rozbudowanej oprawie wizualnej i scenicznej, w trakcie którego będzie można zobaczyć niezwykle kostiumy, towarzyszące muzykom działania performatywne oraz video projekcje, wyświetlane na żywo, na wielowymiarowych ekranach. Nad kształtem projektu pracowali artyści z wielu części Europy, także z Polski, Niemiec i Anglii. Projekt porusza zagadnienie wspólnotowości, tego czy i jak ludzie mogą się jednoczyć mimo istniejących różnic między nimi, czy to na tle rasowym, językowym, etnicznym, kulturowym czy religijnym.

W ramach współpracy **Bartosza Nalepy** z grupą **PITZ**, tworzącą oryginalną mieszankę jazzu, yassu, elektroniki, ambientu i improwizacji, powstanie performance: połączenie muzyki z wizualizacjami generowanymi na żywo za pomocą różnych źródeł światła i obrazu, tzw. „Świecenie”. Z zespołem wystąpi gościnnie Jerzy Mazzoll - polski klarnecista, wokalista i kompozytor yassowy.

Stałym punktem programu ESK jest **Art Celebration** – autorski projekt rzeszowskich muzyków **Zbigniewa Jakubka** i **Bartłomieja „Eskaubei” Skubisza**, mający na celu eksplorowanie różnych gatunków muzycznych oraz aspektów sztuki. W tym roku **Eskaubei** wraz z **Eldo** złożą hołd poezji przy akompaniamencie **AC Bandu** złożonego z kadry Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej Uniwersytetu Rzeszowskiego pod wodzą Zbigniewa Jakubka. W drugiej części wystąpi młoda wokalistka jazzowa: Monika Borzym wraz z zespołem.

W ramach ESK odbędzie się także koncert „**Wysocki. Wschody i zachody**”, w którym z twórczością Wysockiego zmierzą się artyści młodego pokolenia: **Kacper Kuszewski**, **Natalia Sikora**, **Karolina Artymowicz**, **Arek Kłusowski**, **Buslav**, **Jan Traczyk** oraz **Marcel Sabat**.

Kolejnym wydarzeniem będzie koncert „**Odgłosy zanikającego świata**” **Krzysztofa Dębskiego** z udziałem **Kamila Radzimowskiego** z zespołem, którzy zaprezentują taneczną i żywą muzykę bałkańską, żydowską i azerską, z towarzyszeniem tradycyjnych ormiańskich tancerek.

Projekty interdyscyplinarne

Jedną z idei festiwalu jest synteza różnorodnych gatunków sztuki. Podczas Europejskiego Stadionu Kultury zaprezentowane zostaną projekty łączące w sobie różne elementy: muzykę, taniec, teatr, sztuki wizualne. Jednym z takich wydarzeń jest performance "Tableau Vivant. Żywy obraz" - multidyscyplinarny, autorski projekt Mike Hentz'a, który do współpracy zaprosił europejskich twórców poruszających się w obszarach sztuk wizualnych, performatywnych, pracujących z muzyką, światłem, choreografią i designem. Różnorodność form sztuki i jej piękna można będzie doświadczyć na wielu poziomach – 'tu i teraz' podczas realizacji w sali górnej BWA, i na wystawie, która będzie swojego rodzaju materialnym, nieruchomym śladem wydarzenia. Osią wydarzenia będzie instalacja przestrzenna, wokół której zadzieje się performance i gdzie ujawni się piękno w 18 odsłonach.

Niezwykle ciekawym projektem jest "Ucho - dźwiękowy wehikuł" - komfortowa strefa relaksu, w której uczestnicy w trakcie ok. 20 min seansu 3 słuchowisk 3D zanurzą się w dźwiękową przestrzeń zawierającą odniesienia do rzeszowskich klimatów połączonych z ukraińskimi motywami językowymi i muzycznymi. Słuchacze, dzięki wykorzystaniu słuchawek będą mieli okazję intensywnego pobudzenia wyobraźni i zmysłu słuchu oraz doznania dźwiękowej podróży w głąb siebie.

Wystawy

Europejski Stadion Kultury to również liczne wystawy. W ramach projektu **Ulica**, dokumentalno-społecznego eksperymentu wykorzystującego fotografię do twórczego współdziałania i wizualnego dialogu między polskimi i ukraińskimi mieszkańcami Rzeszowa, zostaną zaprezentowane społecznie zaangażowane projekty fotograficzne polskich i ukraińskich twórców dokumentalnych.

Co mają do powiedzenia o sobie polscy i ukraińscy mieszkańcy Rzeszowa dowiedzą się w dzwonek wystawy plenerowej "**Sami o sobie**", którzy będą mogli dokonać samodzielnego porównania podobieństw i różnic między mentalnością polską i ukraińską. Ekspozycja powstała w wyniku społecznej foto akcji "Powiedz nam coś o sobie" i warsztatów fotograficznych "Jak widzisz Rzeszów?" organizowanych przez Fundację Aparat Caffè, Estradę Rzeszowską, RSF i Fundację Rzeszowską.

Wystawa **“Jak widzimy Ukrainę?”** prezentuje niepublikowany dotąd dorobek fotograficzny członków Rzeszowskiego Stowarzyszenia Fotograficznego, który jest pryzmatem polskich dokumentalistów na Ukrainę. Wystawa stanowi pretekst do rozmów na temat naszej wspólnej międzynarodowej przeszłości w czasie festiwalu ESK 2018.

Wystawa **“Jak jesteśmy widziani?”** umożliwia nam spojrzenie na nas samych przez pryzmat naszych ukraińskich sąsiadów, jest też punktem odniesienia do rozmów na temat tego, jak jesteśmy postrzegani przez ludzi, na których dotąd nie zwracaliśmy większej uwagi w naszej codzienności.

Uwieńczeniem realizacji społecznie zaangażowanych projektów fotograficznych polskich i ukraińskich twórców dokumentalnych będzie uroczysty duowernisaż w Galerii Nierzeczywistej RSF.

Wystawa fotografii **„Karpaty Wschodnie”** Jacka Wnuka zostanie zaprezentowana w Galerii Fotografii Miasta Rzeszowa. Ukazuje ona atmosferę ukraińskiej części łuku Karpat ciągnących się od Bieszczadów aż po Czarnohorę. Podczas wernisażu zaprezentowana zostanie diaporama „Fotografia podróżnicza” autorstwa Jacka Wnuka, absolwenta Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi wydziału operatorskiego kierunku Fotografia. Jacek Wnuk poprowadzi również otwarte warsztaty fotograficzne.

W Muzeum Dobranoczek natomiast zostaną zaprezentowane wystawy **“ Świat przedmiotów i wspomnień rodziców i dziadków”** wystawa ukazująca życie codzienne w latach 50-90tych poprzez ekspozycje zwykłych, powszednich przedmiotów używanych w każdym domu oraz **“Dobranocki ze wschodu – Чебурашка”** - wystawa przedstawiająca popularnych bohaterów oraz twórców animacji o sympatycznym Kiwaczku, Krokodylu Gienie, ich przyjaciółach oraz wiecznie rozrabiającej Szapoklak.

Spektakle

W niedzielę 24 czerwca widzowie będą mogli zobaczyć dwa spektakle teatralne: spektakl pt. **"St. Nicholas"** - monodram Conora McPhersona w wykonaniu Szymona Kuśmidra oraz spektakl **“Shafa”** ukraińskiego teatru Kubara. Spektakl **“Shafa”** to mistyczna podróż do samego serca nieznannej Ukrainy, z elementami muzyki na żywo łączący dawne ukraińskie pieśni i rytuały ludowe z nowoczesnym teatrem. „Shafa” zachwyca bogactwem obrazów, rytuałów, scen dramatycznych i muzycznych.

Taniec

Ważnym elementem Europejskiego Stadionu Kultury jest też taniec. Intrygujący spektakl taneczny **“Ogrody przyjemności”** to kilka scen pokazujących ciało wolne, improwizujące, ale też ulegające konwenansom i formom. Ciało w kontakcie z drugim ciałem. Ciało prywatne, rytualne, indywidualne i społeczne. Ciało jako mięso i jako poezja... Ciało, które staje się przestrzenią. Spektakl w wykonaniu Teatru O.de.la z choreografią Marty Buty odbędzie się przy fontannie na Bulwarach.

„Słowiańskie wianki od Kupałki” to performance taneczny oparty na motywach słowiańskich, który zostanie zrealizowany w przestrzeni miejskiej. Działanie rozpocznie się na ul. 3 Maja, następnie tancerze przejdą na al. Pod Kasztanami, a finał nastąpi przy Fontannie Multimedialnej.

Po raz kolejny odbędą się też zawody taneczne **Bitwa o Wschód - Battle of the East**. W ramach wydarzenia odbędą się też darmowe warsztaty taneczne.

Pokazy filmowe

W ramach projektu **Kino ze Wschodu vol.2** - prezentującego problematykę państw i obszaru kulturowego Wschodu zaplanowano projekcję filmów: **“5 rozbitych kamer”** i **“Koudelka. Shooting Holy Land”**. Filmy pokazywane w ramach tego projektu nagradzane są na festiwalach filmowych w Polsce, Europie i na świecie.

W Muzeum Dobranocek odbędzie się **Pokaz filmów animowanych** z 6 edycji Ogólnopolskiego Festiwalu Polskiej Animacji **O!PLA THE BEST OF O!PLA 2018** oraz spotkanie z dyrektorem Festiwalu Piotrem Kardasem. Uczestnicy będą mogli zobaczyć najlepsze filmy, które zdobyły Złote, Srebrne i Brązowe Tobolki Koziółka Matołka na szóstej edycji festiwalu.

W Klubie Festiwalowym zostaną zaprezentowane filmy krótkometrażowe z festiwalu **Euroshorts**. Euroshorts jest międzynarodowym festiwalem filmowym, organizowanym przez Fundację Młodego Kina, która promuje i wspiera młodych artystów oraz wybitne osiągnięcia w filmie krótkometrażowym.

Klub Festiwalowy: festiwal food trucków, strefa kibica, silent disco

W program festiwalu na stałe wpisał się już **Klub Festiwalowy**, zlokalizowany na rzeszowskich Bulwarach. Klub Festiwalowy to z jednej strony strefa relaksu i miejsce spotkań, z drugiej przestrzeń, w której odbywają się koncerty, warsztaty i inne wydarzenia.

Również w Klubie Festiwalowym przez cztery dni trwać będzie **Street Food Festival**. Fani ulicznego jedzenia będą mogli spróbować jedzenia z food trucków z całej Polski, serwujących dania kuchni świata.

Na pewno ucieszą się też fani **Silent Disco**, które w tym odbędzie się w piątek i sobotę. Silent Disco to oryginalny i nietypowy koncept “cichej dyskoteki”, podczas której uczestnicy tańczą do wybranej muzyki słuchanej przez słuchawki. Projekt po raz pierwszy zawitał do Rzeszowa właśnie dzięki ESK i na stałe wpisał się w program festiwalu – co rok bowiem cieszy się coraz większą popularnością.

W 2018 roku Europejski Stadion Kultury sięga do swoich korzeni. ESK narodził się jako projekt kulturalny towarzyszący Mistrzostwom Europy w Piłce Nożnej. W tym roku, w związku z Mistrzostwami Świata w Piłce Nożnej, organizatorzy chcą po raz kolejny sięgnąć po pozytywne sportowe emocje i wspólnie wspierać reprezentację Polski. Mecz fazy grupowej Polska – Kolumbia będzie można oglądać na dużym ekranie LED **w dwóch strefach kibica**: w Klubie Festiwalowym i na rzeszowskim Rynku.

Atrakcje dla dzieci

Organizatorzy festiwalu jak co roku zapewniają też moc atrakcji dla dzieci. W **Smyk Arenie** w Klubie Festiwalowym czekać będą **Hocki-Klocki** – mobilny plac zabaw z ogromnych klocków piankowych, zapewnia świetną zabawę dla młodszych i starszych dzieci, **Kino sferyczne** – prezentujące edukacyjne filmy pod kątem 360 stopni, wyświetlane w kopule o średnicy 5 m, gdzie dzieci mogą leżeć na miękkich i wygodnych matach oraz **Kosmiczna Stacja Dziżajnu** – to instalacja przestrzenna, w której wraz z dziećmi produkowana jest natężona ilość zabawy, pomysłów i kosmicznych wizji. To innowacyjna formuła, która uczy dzieci doświadczania, samodzielnego tworzenia oraz twórczego myślenia. Dzieci będą również mogły wziąć udział w warsztatach tworzenia bajkowych lalek, warsztatach tworzenia komiksu, warsztatach plastycznych (farbowanie ubrań, ogrody w słoikach, lepienie w glinie), teatralnych, prowadzonych przez Szymona Kuśmidra czy warsztatach “**Słowińskie duchy dobrych życzeń**”, w ramach których odbędą się warsztaty linorytu, podczas których uczestnicy poznają legendy, strachy, demony ludowe charakterystyczne dla kultury Polski i Ukrainy; zaś

zdobyte informacje wykorzystają do zaprojektowania własnego stracha oraz warsztaty tworzenia lalek motanek. Motanki to słowiańskie ludowe lalki wykonane ze skrawków materiału, których zadaniem jest chronić swojego właściciela; podczas warsztatów będziemy tworzyć własne lalki i powierzać lalkom swoje życzenia tak by pełniły swoją funkcję magiczną.

Wschód Kultury - Europejski Stadion Kultury

Festiwal Europejski Stadion Kultury powstał w 2011 roku, a od 2013 roku odbywa się w ramach projektu Wschód Kultury, który integruje środowiska artystyczne miast Polski Wschodniej i artystów krajów Partnerstwa Wschodniego (Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy).

Wschód Kultury jest realizowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowe Centrum Kultury oraz miasta: Rzeszów, Lublin i Białystok. Przedsięwzięcie odbywa się dzięki zaangażowaniu środowisk twórczych, samorządów wschodniej Polski.

Udział we wszystkich wydarzeniach w ramach projektu Wschód Kultury jest bezpłatny – impreza odbywa się pod patronatem portalu kulturadostepna.pl.

Więcej informacji:

<http://stadionkultury.pl/>

<https://www.facebook.com/EuropejskiStadionKulturyPL>

<http://wschodkultury.eu/>

<https://www.facebook.com/wschodkultury/>